

MAROSUJVÁR

FÜGGETLEN POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Megjelenik minden esztőtörtőköön.

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 8 k. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 10 fillér.

Felelős szerkesztő:

FÜSSY JÓZSEF laptulajdonos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veress József

könyvkereskedése Marosujváron.

Elviselhetetlen drágaság!

Védelmet kérünk az élelmiszer-uzsora ellen!

Sarcey szellemes tollával kifejtette Páris ostromáról irt érdekes könyvében, hogy annak idején mennyi volt az ára egy koszu hagymának a körülzárt francia fővárosban.

Nálunk, Ujvárt ugye nem felejtették el kedves olvasó, hogy egy, azaz egy koronára rugott a legutóbbi hetipiacon a nem éppen illatos, de mégis nélkülözhetetlen koszu ára. Másfajta zöldséget, baromfit stb. már maholnap csak a milliomosok vásárolhatnak, főképp mivel a vásárlást a kofa-uralom is kinossa teszi. Lisztünknel maholnap a Yes powder is olcsóbb, a piaci, meg a pékkenyér pedig éppen kétszer lett drágább és ugyanannyival kisebb. Egy tojás ára 10 fillérről most már 20-ra emelkedett s ezzel most már Ujvár lefőzte Budapestet s az egész országot.

Tessék csak végignézni a piaci és üzleti bevásárlásról hazatérő asszonyainkat. Az ember hamarjában nem tudhatja, hogy nem-e temetésről jönnek. Szorongó busz arcok százairól olvashatjuk le, hogy a beálló tél küszöbén az elviselhetetlen drágaság és ami ezzel egyet jelent: az éhség negyvenkettes mozsárágyui ásitának reánk, mert hiszen nyilvánvaló, hogy a mostani rettenetes gurulással növekvő és a tél folyamára még terebélyesebbnek ígérkező drágaságot semmilyen polgári ekszisztencia nem győzi elviselni, nem is szólva arról, hogy a mi ekszisztenciánk nagyrésztét megintatta, elgyöngítette a zuhanó események árja, keresetét, jövedelmét csökkentette, másrészt, hogy kenyérkeresőjét a harcmezőre szöllította.

Védelmet kérünk hát az élelmiszer-uzsora, a mesterségesen és indokolatlanul inszenált drágaság ellen, amely fullaszt, fojtogat, rabol és megsokszorozza a háboru szenvedéseit.

A háborúról tudjuk, hogy elkerülhetetlen szükséges volt, örömmel ontjuk vérünket, de hogy a megmaradt vércsöppet élelmiszerpiócák szívják ki, hogy éhes város legyen belőlünk, az nem elkerülhetetlen. Csak a hatóságnak kell végrehajtania a belügyminiszter rendeletét, az élelmiszer árakat ellenőrizni, könyörtelenül büntetni minden legkisebb visszaélést, indokolatlan áremelést, csak a hatóságnak kell résen lenni az uzsora ellen s erélyes rendszabályozással vagy éppen hatósági árszabással, a bajon segíteni lehet és kell s ezért arra kérjük a közönséget, hogy minden visszaélést, indokolatlan és abnormis áremelést azonnal hozzon tudtára a hatóságnak.

Védelmet kérünk a skorpiók ellen!

Emlékezzünk!

Áldozunk a multért és a jelenért.

A magyar nemzet szíve kétszáz évig vérzett a bujdosóvá lett Rákóczi Ferenc hontalansága miatt.

1715-ben Rákóczi — a ki, mint a magyar nemzet vezérő fejedelme, a „Hazáért és Szabadságért” — a nemzet nevében emelte fel fegyverét — magyar törvény tette hontalanná, Rákóczi a dicső fejedeleme, a világtörténelem egyik legkimagaslóbb alakja, kinek fénye mélyen bevilágított a századok forgatagába. A ki hazájáért és nemzetéért minden földi javait a bujdosás keserves szenvedéseivel cserélte fel, — örök hála kötelezte nemzetét.

A XVII. és XVIII-ik századból 1676. március 27-től 1735. április 8-ikáig terjed a nagy fejedeleme élete: született Borsiban a fejedelmi fényben a magyar nemzetnek hozzá fűzött szép reményeiben. A megfutott fényes pálya: fejedelmi kora, szabadság harcai, külföldi bujdosása és szenvedései a XVIII-ik század történelmi multjának mind nagy eseményei. A világtörténelem könyvéből ismerjük Rákóczi életét, annak fényét és örök igazságát. Az ő lelke és szelleme örök igazság marad és a magyar nemzet szívében égő tűz leend. A magyar nemzetnek e tűzben égő szeretetét óhajtjuk ápolni nemzedékről-nemzedékre.

Rákóczi fényes pályájának utolsó felvonása Rodostón Törökországban zárt le.

1735. április 8-án szállt el nemes lelke az Ég Urához — hátra maradt bujdosó társai környezetében, — azoknak és a magyar nemzetnek mélyeséges bánatára. A fejedeleme drága hamvait idegen föld takarta. 171 év multán gr. Tisza István akkori miniszterelnök hazafias akciója eredményeként a mi jóságos öreg királyunk az ő nemes szívéből készséggel szentesítette a Törvényhozásnak 1906. évi XX-ik törvényeké, mely eltörölte a Rákóczi hontalanságáról szóló 1715. évi XLIX-ik törvényt, s a megalkotott új törvénnyel, midőn a magyar király elrendelte a Rákóczi és bujdosótársai szent hamvainak hazahozatalt, egyszersmind kiengesztelte Rákóczi lelkét és begyógyította a magyar nemzet vérző sebet.

A történetíró följegyezte, hogy a magyar nemzet és királyának kegyeleme 1906. évi október 28-án Rákóczi hazahozott hamvait fejedelmi pompával és fényrel helyezte el a drága haza földjébe. A magyar nemzet kegyeletével megszentelt hamvak ott pihennek most a kassai székesegyház sírboltjában.

A hazatérés évfordulóján lelki vágyódással emlékezzünk a szent sírok hamvaira és a meggyújtott fáklyák fényénél áldó imával borulunk le a nagy fejedeleme halhatatlan emléke előtt.

Mindenszentek napján a nemzet Szentjének így áldozunk. E kegyeletteljes áldásunkkal egyszersmind áldozunk a jelennek is és zengjünk dicsőséget a mai világháboruban a haza szabadságáért, fennmaradásáért vitélül harcoló véreinknek is, azoknak a bátor szíveknek is, a kik már hősi halált szenvedtek és azoknak is, a kik most vivják az élet-halál döntő csatát.

Midőn ma, a mult és jelennek kegyelettel áldozunk, idézi a lelkünk rég elmúlt időknek nagynevű költőit: Petőfit és Jókait, kiknek ragyogó költemészetében a mult és jelen szabadságharcainak eseményei oly meglepően összeillenek.

Petőfi így dicsőítette Rákóczit:

... Hazánk szentje, szabadság vezére!
Sötét éjben fényes csillagunk!
Oh Rákóczi, kinek emlékére
Lángolunk, majd sirva fakadunk,
Majd, ha eljön nagy győzelmünk napja,
A szabadság dicső ünnepe, —
Igy kiált fel millióknak ajka:
A ki kezdte, az végezte be!

Jókai az 1848—49-iki szabadságharc után Rákóczit méltató gyönyörű költeményét így fejezte be:

„Neved egyértelmű lett a szabadsággal:
El benne egy nemzet minden szentelt vágya,
Minden, mi a multból ténnyel vissza lánol,
Minden, mi a jövőt reménykedve áldja!”

Ma éljük át a költők által jósolt jövőt!

Emlékezzünk és imádkozzunk Rákóczi szellemét idézve, mostani titáni harcunk döntő győzelméért! „Pro Patria! Pro Libertate!”

Harmath Domokos.

A háboru hirei.

Egy „vörös ördög” levele.

A marosvásárhelyi m. kir. 9 ik honvéd huszárezred egyik daliás főhadnagya, Sz. Gy. igazi vérbeli „vörös ördög” a marosvásárhelyi „Ellenőr” szerkesztőjéhez igen érdekes levelet irt a galíciai harcokról. Levelében — mely a huszár bravurra élénk világot vet, — többek között a következőket írja:

— Örömmel tudatlak, hogy még élek. A kis B. főhadnagya betegen hazament.

„... Alig, hogy eljöttünk Maros-

vásárhelyről, alig pár nap múlva, már szerencsém volt a kardomat összemérni egy kozák lándzsájával. Huszárjaink — mondhatom — elsőrangú emberek. A legelső összecsapásnál tüzésre és orosz géppuskákra rohamoztunk. Az egészről néhány momentumra emlékszem, a mi nem csoda a nagy izgatottságban. Láttam egy orosz lovas tisztet rohanni egy irtózatossággal a füle mögött. A vér ömlött az izzadt és poros nyakára. Három huszár üldözte — ordítva, mint a vadállatok és vágták, mint a répat. Borzasztó volt hallani, a hogy recsegett a koponya csontja.

Mikor az orosz tüzés megállt a feléje rohanó, ordító lovasainkat, az ágyuk lovait maguk lötték le és kezeiket megadás jeléül feltartották, de persze hiába, mert ami derék huszárainkkal nem lehetett bírni, meg voltak a vértől vadulva és az oroszokat levágták és letaposták.

Mikor az oroszok látták a rohamot — a tisztek öngyilkosok lettek.

A csákónk és a menténk nagyon jók. Nem képesek átvágni, stb. stb.

Levél Montenegróból.

„Hosszu Tamás” elhódítása.

H. F. tartalékos szakaszvezető, tordai fiú a következő érdekes és közvetlen hangulatú levelet küldte lapunkhoz a montenegrói harcterről:

„... Négy napi viszontagságos utazás után végre berobogott zöld ágakkal és zászlókkal feldiszipált vonatunk H.-nak végállomás T.-be magával hozva a magyar fiukat. Innen egy napi fáradságos gyaloglás után értünk el B.-re az állomásozó csapatunk kiegészítésére. Közvetlen a határszálon lettem néhányad magammal lövészsáncokba elhelyezve a gépfegyver mellé beosztva Gyönyörű látkép tárul elénk a 756 méter magas hegyről. Szemben velünk Montenegró fekete hegyeinek égbe meredő felhőkarczói esős időben fellegekkel burkolva alatta tátongó mélységben a „T.” nevű hegyi buvó folyó kékes színű vizét hőmpolygeti tovább, míg végre ismét el-tűnik a szem határ elől. Látványosságokban nem szűkölködik e táj. Itt ott egész kolóniáját látni a kecske és juh-nyájának, melyek a puszkaporos világban még az ágyuk bömbölése közben is nyugodtan legelésznek. Őrizik egészséges szép nap barnított hercegovinai bosnyák lányok kezében a rokka s dalolva pergetik az orsót.

A gyakori esős és szeles idők miatt az éjszakák hűvösek, melyeket rendszeresen mesemondással töltünk el. Nehányan össze-ülnek és kártyáznak, míg kint a szél füttyöl s becsapkodja az esőt lövéseinken. Kissé kellemetlen helyzet, de már megszoktuk. Hiányt nem szenvedünk semmi-ben sem. Panaszkodunk legfeljebb azért lehet, hogy ritkán jutunk valami újságdarabhoz, melyből némileg tudhatnánk bajtársaink sorsát, kik fen? Galiciában az orosz kólosszussal néznek farkasszemet, valamint vitéz szövetségeseink fiáról, kik már Páris körül harcolnak. Elvértve jönnek egyes hírek csapataink bravourós hőstetteiről. Lelkesedéssel tölt el mindnyájunkat egy-egy ilyen hír. Nekünk is kijutott már a megpróbáltatásból, midőn Nikita kecskepásztoraival kellett felvennünk a harcot. Mindannyiszor iszonyuan elvertük a port rajtuk. Eszeveszetten menekültek a hegyek közé. Bajtársaim közül is sokan kitüntették magukat hősiességükkkel, melyért méltó kitüntetésben részesülnek. Nincs párja a magyar katonának! Ezek halált nem ismerő bátorsággal vetették magukat az ellenségre, valóságos golyózápor között. Tekintve a nehéz terepviszonyokat, sok fáradságba kerül az előrenyomulás, de bakaink ezt mind leküzdve, minden követ megvívva, lépésről-lépésre szorították vissza a felvad kecskepásztor bandát.

Itt-ott asszonyok és gyerekek is részt vesznek a harcban, kik löszert szállítanak és a saját sebesültjeiket és halottaikat hordják el. Harcaink egyikében egy ágyut — a legnagyobbat a mi Montenegrónak volt, — löszerral együtt zsákmányul ejtettünk. Ezt az ágyut „Hosszu Tamás”-nak nevezték el és már Bécsben mutogatja magát. A harcokból tüzésünk derekasan kivette részét. Mozgó útegeivel a terep nehézségeit leküzdve mindenütt gyorsan megjelent és sikeresen operált. A schrapnelek egymást keresztezve sivitanak tova és pukkannak szét a levegőben biztos, halált osztogatva. Gyönyörű volt látni az elvett ágyunak kiszállítását a hő csapatokkal kísértetve. A török nép zászlóval és zöld koszorúval díszítette fel az ágyut, míg a tiszteket és legénységeket zsebkendőikkel, kendőikkel és virágokkal ékesítette. E bravuros csata után nem is hallszott több ellenséges ágyudörgés, csak elvértve fegyver-lövések zavarják a völgy csöndjét. Kíváncsian várjuk az eseményeket, sőt kívánjuk mindnyájan, hogy egy újabb harcban megmutathassuk Nikita bandájának a magyar virtust...

Öt perces fegyverszünet.

Egy katona eredeti dolgot írt meg Galiciából: „Életemben még soha sem ebédeltem úgy, mint tegnap. Mi a rajvonaltan feküdtünk s a hátunk mögött rotyogott a pompás, kész menázs, a mit azonban az oroszok golyózápora miatt nem lehetett kiosztani. A szakácsaink azonban később hősiességgel elhozták a menázsit. Erre az oroszok abbahagyták a lövöldözést — s az ő konyhájuk is megjelent a hátuk mögött. Megebédeltünk mi is, ők is. Minden megállapodás nélkül megtörtént a fegyverszünet — öt percre. Azután folyt, a lövöldözés tovább.”

Pórus járt muszkatiszt.

A muszkák mármaroszigeti rövid pünkösdi királysága alatt az orosz tisztek beszállásolták magukat a főispánhoz, a ki nek lakásán nagy lakmározást csaptak. Mikor a muszkák rövid vendégszereplésük után kitakarodtak Szigetről, a főispán is visszatért. A lakás hátsó szobájában akkor ébredt fel az egyik fiatal orosz tiszt a magyar bor okozta mámorból. A hajduk észrevették és kilökték az utcára. A mámoros muszkatiszt kitámasztotta az utcára, ahol éppen akkor vonult be a lengyel légő előcsapata. A muszkatiszt rémülten emelte fel kezeit és még ki sem jőzött, mikor hadifogságba jutott.

Kitüntetett ezred-trombitás.

Kolozsvárról írják, hogy az egyik daliás huszárörmezt, aki ezredtrombitás, arany vitézségi éremmel tüntették ki. A kamionkai (galíciai) csatában a kozákok lefordították a lovával együtt, de minden kaszabolás dacára is dolgozott a pisztolyával és kardjával s nyolc kozákot agyonlőtt, egy kozák tisztet pedig karddal a nyakán levágott. Így aztán néhány sebbel, de kivágta magát az ellenség közül.

Kezek.

Ti erősmarku, durva, nagy kezek,
Ha rátok gondol lelkem, — megremeg;
Ti játszodjátok most a végzetet,
Ti haláltosztó, éltető kezek!

Ti gonddal ápoló fehér nőkecsók,
Kérges tenyeret feltő angyalok;
Ti vagytok most az élő szeretet,
Ti nyomortűző, könnytörő kezek.

Ti véték Mária Magdolna kezek,
Kik bűnre-bűnt könnyen tetéztetek,
Sebet kötözve — vezekeljetek,
Vérbe tisztuló, megtérő kezek!

Ti kinsben bőven duskáló kezek,
Kik nem enyhítettek szenvedéseket,
Óh! ismerjétek könyörületet,
Ti gyáván önző, szívtelen kezek!

Ti istenáldott, szent, magyar kezek,
Kiket csodálva áldok, tisztelek;
Ti adtok nekem erőt, ihletet,
Ti ellentverő, drága, hős kezek!...

IRIS.

HIREK.

— Személyi hírek. Bodola Gyula ref. segéd lelkész tollunk marosszentkirályra ment helyébe Papp Zoltán ref. segéd lelkész jött.

— Gyilkosság. F. hó 2-án oláh-szilvás községben pálinkázás közben heves szóváltás keletkezett Boldea Traján és Májer Traján közt. A szóváltás vége az lett, hogy Májer Traján agyon szurta Boldea Trajánt, aki azonnal meghalt. A tettes önként jelentkezett, bűnét beismerve az itteni csendőrségünknek.

— Vége az októberi ájtatosságnak. Az októberi napok minden délutánján amikor kigyultak a templom gyertyái szorongó szívű hívők rendületlen bizalommal — és kitudja hányszor — imádkoztak a harctéren küzdő övéikért. Kitudja hányszor: ugyanaz a fohász! Csak azok, az arcukon végig, végigpergő könnyeik mondhatnák meg, amelyek állandó kísérői e szomorú imáknak: veszendő életekért... elmúlt boldogságért...

— A nagyenyedi m. kir. pénzügyigazgatóság, a mellé rendelt számvevőség, a kir. adóhivatal, a kir. pénzügyőri biztosság és a pénzügyőri szakasz az új pénzügyi székházba költözött.

— Adományok. A kórházban levő sebesült katonák részére a következők voltak szívesek adományozni. Fischer Izsák, Mosoci Sándor 25—25. K. Kosztelán Miksa 20 K, Politzer Simon 50 K. Gál Béla 30 K. Füssy József Torda 12-50 K. Simon Testvérek 10 K. Guttman

Lázár 8 K. Urbán Andor, Rybovszki Jakab, Glatzer Mihály, Sárpi Antal, Dr. Germán Gergely 5—5 K, Deák Ferencné 3 K. Weinick Károly 30 K. Dr. Schönberger 2 K.

Továbbá étel, ital és cigaretta-neműeket a következő urak és ur-hölgyek voltak kegyesek küldeni:

Bernáth Kálmán, Wochner Rezső, Balog János, Seidl Teréz, Stibor Gusztáv, Hitelszövetkezet, Prokopovits Zoltánné, Bernáth Sándorné Grün Géza, Dr. Várhelyi Béla, Bisztricsányi Lajos.

A nemesszívű adakozók szíves adományukat hálásan köszöni és további szíves adakozást kér a kórház vezetősége.

— **A heti piacok hiénái.** Hétről-hétre tapasztaljuk, hogy a vásári hiénáknak egész nagy légiója lepi el a pénteki hetipiacot s itt a hatóságilag megengedett időnél jóval előbb már a kora reggeli órákban szabadon kufárkodnak. Az élelmiszerek árát a nagy kereslet folytán horribilis magasra fölverik s az összeharcolt áruk javarészt városunk fogyasztó közönsége elől elszedik. Innen van aztán az, hogy a visszamaradt silány portékát is méregdrágán kell beszerezni. Nem nézhetünk tovább ezen — a fogyasztóközönség érdekét veszélyeztető — lelketlen aknamunkát s szóvá tettük azon reményben, hogy az illetékes hatóság jövőre mindent el fog követni, hogy a vásári hiénák a legszigorubb elbánásban részesíttessenek.

— **A szerajevói ítélet.** A szerajevói tartományi törvényszék okt. 27-én hirdette ki a trónörökös és felesége gyilkosainak bűnügyében az ítéletet. A törvényszék Danilo Ilcset, Veljko Gubrilovicsot, Nado Kerovicsot, Mirko Jovanovicsot és Jakovc Milovicsot kötél általi halálra,

Mitar Kerovicsot élethossziglani fegyházra és

Gavrilo Principet, Nadjelko Gabrinovicsot és Trifko Grabezt husz évi súlyos börtönre ítélte.

— **Egy kis világosságot.** Szóvá tettük már egyszer jó régen azt a rettenetes sötétséget, mely az estvéli órákban a Mészáros-teret dominálja. A tényállás ismertetésével megdöntetlen argumentumokkal bizoyítottuk, hogy mily égetően szükséges e helyen az estvéli világítás. Sajnos, a Mészáros-ter még ma is sötét s a járókelők vigan botorkálnak ezen átkozottul sötét torokban.

Hisszük, hogy az utcai lámpa felállítása most már csak rövid idő kérdése lesz s annak elmaradása egyedül a feledésen mulott.

— **A hadba vonultak özvegyeinek és árváinak nyugdíja.** Budapestről jelentik: Illetékes helyen máris legapróbb részletéig kidolgozták a katonai özvegyek és árvák nyugdíjszerű ellátásának programját is. A nyugdíjösszeg nagyságát intézményileg biztosítja az állam, illetve a katonai kincstár és pedig nemcsak a tisztikarnak, (a tartalékos tiszteket is ideszámítva,) hanem a legénység hátramaradtjainak is. Az özvegyi nyugdíj egyaránt jár a közös hadsereg, a honvédség, a tengerészet és a népfőlköli szolgálatban elesettek hátramaradtjainak. Élethossziglan, illetve újabb házasságig jár nyugdíj annak az özvegynek, kinek férje a harcúterén szerzett sebesülésben önhibáján kívül ott szerzett járványos betegségben, vagy pedig a hadjárat fáradalmainak következtében halt meg.

— A „Vasárnapi Ujság” ez a régi közkedvelt magas nivóju, finom ízléssel szerkesztett szépirodalmi lap legutóbbi számában is igen tanulságos cikkeket s érdekes és aktuális képeket közöl a háborúról. A Vasárnapi Ujság írói gárdájának irodalmunk jelesei a tagjai. Előfizetési ára negyedévre 5 kor. Kiadóhivatala Budapest IV. Egyetem-u. 4. Mutatványszámú készséggel küld.

— **Külképviseleti hatóságokhoz intézett sürgönyök.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara a m. kir. kereskedelmi ministertől vett értesítés alapján az érdekelt-ség tudomására hozza, hogy a cs. és kir. külképviseleti hatóságokhoz intézendő sürgönyöknél az eddig használt sürgönycímek alkalmazása további intézkedésig nem ajánlatos és hogy ezentul az ezen hatóságokhoz intézendő sürgönyök a következőleg címezendők: „Osztrák-magyar nagykövetség, illetve követség, konzulátus, stb”

— **Kik használhatják a tábori postai levelezőlapokat?** A tábori postai levelezőlapok rehdeltetésére és használatára nézve a postaigazgatóság újabban figyelmeztetést tesz közzé, hogy a közönség jórészt tévedésben van és a közönséges levelezőlapok helyett nagy általánosságban a tábori postai levelezőlapokat használja. A tábori postai levelezőlap a hadrakelt sereg tagjai és az otthonmaradt családtagjai és hozzátartozói közti levelezésre szolgál és csak a posta által kiadott tábori postai levelezőlapokat szabad e célra díjmentesen használni. Tehát csak a hadrakelt sereg tagjai otthonmaradt hozzátartozókat értesíthetik ily levelezőlapokon, illetőleg ez utóbbiak a hadrakelt sereg tagjaihoz írhatnak ezeken. A magánipar által jogtalanul előállított és sajnos nagy mennyiségben a közönség közt elterjesztett úgynevezett tábori postai levelezőlapok használatától a közönség óvakodjék, mert ezeket legjobb esetben a levélpórtó beszedése mellett fogja kézbesíteni a posta, legtöbb esetben pedig mint nem díjmentes és nem bérmentesített levelezőlapokat a fennálló szabályok értelmében nem fogja elszállítani a rendeltetési helyére. Ugyancsak óvakodni kell a posta által kiadott tábori postai levelezőlapoknak illetéktelen, azaz nem a fent-körülírt viszonylatban és a fent-körülírt célra való használatától, mert a posta nemcsak megportózza, esetleg el sem szállítja a levelezőlapokat, de rossz-hiszeműség esetén a jövedéki eljárást is megindítja az érdekeltek ellen.

— **Ketté vágta a vonat.** Barabás Lajos máv. vonatvezetőt október 16. és 17-ike közti éjjel Aranyosgyéresen a vonat derékban ketté vágta. Az egyik karja a zubonyujjától fogva rácsavaródott a kocsi tengelyére és teljesen összeroncsolódott. Az állomás személyzetéből többen látták, a mikor még intett a mozgásban levő vonatból a mozdonyvezetőnek a to-

vább vontatásra. A megállás után kereesték, de már csak darabokban szedhették ki a kerekek alól. Temetése okt. 19-én d. e. volt Tövisen nagy részvét mellett. Özvegye és 3 árvája siratja.

— **Szüreti eredmények.** Megyeszerte javában folyik a szüret a szőlőhegyekben. Az eddig befejezett szüretnek eredményéből azt látjuk, hogy a legtöbb helyen a tavaszi fagy, jégverések, szőlőmoly, peronospora és lisztharmat igen jelentékeny károkat okoztak a szőlősgazdáknak. A termés mennyiségileg a várakozáson alól maradt, a szőlő szeme apró maradt és kevés must volt belőle nyerhető. A minőség azonban annál jobb. A must-árak hektóliterenként 50—60 korona között változnak, ilyen árak mellett több kötés is történt. A szőlősgazdák — igen helyesen — tartózkodnak az eladástól, mivel később jobb árak lesznek elérhetők.

— **Hadba vonult diákok kedvezményei.** Abból az alkalomból, hogy lelkes ifjui hűvöllettel és a honvédelem nemes rajongásával nemcsak egyes főiskolák, szaktanintézetek, de középiskolák felsőbb osztályu tanulói is tömegesen lépnek be önként katonának, hogy rövid kiképzés után a haremzőn védjék a hazát: fontosnak tartjuk közölni, hogy a kultuszminister értékelvén a diákok lelkesedését, értesítette a középiskolák (gimnáziumok, reáliskolák, stb.) igazgatóit, hogy a középiskola hetedik és nyolcadik osztályu tanulóinak, a kik a szülők, vagy gyámok beoegyezésével önként a hadseregbe (vagy honvédségbe) lépnek, nyilvános tanulói jogát csorbitatlan fenntartja. A mennyiben a háboru az iskolai év befejeztével véget ér, a hares diákok rendes vizsgát tehetnek, ha pedig a hadjárat tovább tartana, magánvizsgára bocsátandók.

Tehát fel a zászlók alá nemes ifjuság!

— **A hadifoglyokról hol lehet kérdősködni?** Sokan fordultak hozzánk azzal a kérdéssel, hogy hadifoglyok iránt hol lehet tudakozódni. Utánjárásunk folytán a címet itt adjuk: „Gemeinsames Zentral-Nachweisgefängene und Internierte, Wien. I. Jasomirgott-Gasse 6.”

— **Elkapta a gép.** Ozv. Kántor Lászlóné mezőbői lakos a cséplőgép körül foglalatostkodott és az elhullott kalászatokat szedegetvén össze, azokat a cséplőgépbe tette. E közben a gép elkapta a jobb karját és borzasztóan összeroncsola. Súlyosan sérült állapotban a tordai kórházba szállították.

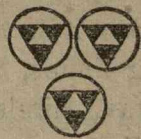
— **Az élelmes Schweiz.** Az egész Európát uraló világháboru viharai közepettei is magára vonja a figyelmet a kis élelmes Schweiz az által, hogy közgazdasági érdekeit mily praktikusan szolgálja éppen a háboru által. A háborus országok s így Monarchiánk vármegyéit és városait (Torda várost is) azon felhívással kereste meg, hogy sajtékészítményeit ezután is szívesen bocsátja rendelkezésre és bárhova szállít finom sajtjaiból arany érték ellenében. Ezzel kapcsolatban pedig arra is kéri az egyes államokat, hogy a gabona, szén és cukor bevitelét Schweizba, mert azokban szűkölködik.

A téli háboru borzalmai ellen katonáinknak prémre van szükségük. Akiknek van, küldjék e címre: Hadsegélyző Hivatal, Budapest, Váci-utca 38. A posta ingyen szállítja.

Füßy József könyvnyomdája

könyv-, papir-, író-, rajz- és festőszer-
kereskedése Torda, Vallásszabadság-tér

Alapított
1867-ben.

Dombornyomású névjegyek, levélpapírosok és borítékok
szép és izléses kivitelben, olcsó árak mellett készülnek

Telefon
34 szám

A Háztartás Könyvtára Kiprobált receptek Szerkeszti: KÜRTHY EMILNÉ.

1. Hús- és bõjti levesek
2. Levesbe való tészták és mellékételek
3. Különféle előételek
4. Tojás-ételek
5. Marha, borjú- és sertéshus ételek
6. Szárnyasok és szárnyas vadak
7. Nyul-, őz- és egyéb vadhusok
8. Halak elkészítése
9. Különféle főzelékek
10. Gyúrott és kifõtt tészták
11. Élesztõs tészták és rétesfélék
12. Torták könyve
13. Sós és ódes mártások
15. Édességek és cukorkák
14. Apró sütemények
16. Különféle italok
17. Jóízû kenyérsütés
18. Fagylaltok, koesonyák, krémek
19. Gyümölcs-befõzés
20. Zöldség, uborka stb. eltartása

Egy-egy kötet ára csak 20 fillér.

Megrendelésnél elegendõ a számok közlése. Egyes kötetek megrendelésénél 5 fillér portóra küldendõ. Mind a 20 kötetet ára bérmentve 4 korona. Szétküldés csak a pénz előleges be-
küldése ellenében.

Kapható Füßy József könyvkereskedésében
Tordán, és Veress Józsefnél Marosujvárt.

Kiadó:

FÜSSY JÓZSEF.

AKI LAKÁST AKAR KIADNI — KIVENNI

az saját érdekében cselekszik, hogy ha mielőtt
bármely lépést tesz célja elérése érdekében, fel-
keresi a Marosujvár kiadóhivatalát és ott
kinálatát vagy keresletét hirdetményeként fel-
adja a lapban leendő közlésre. Lapunk kiadója
ugyanis igen olcsó és praktikus „lakáshirdető”,
módot vezet be ujitásként a közönség érdeké-
ben, mely által a legbiztosabban jut bárki jó
lakóhoz, vagy jó lakáshoz.

*Hirdetések feladásánál lapunk előfizetői és
állandó hirdetői árkedvezményben részesülnek*

NÉMETHY JÓZSEF

Telefonszám 11.

TORDA

Telefonszám 11.

Készít és raktáron tart kész BÜTOROT, mindennemű modern stílusban, lakkos, matt,
fényezett **nagy raktár** teljes **szalon-, ebédlő-, háló-, uriszoba-**
kivitelben **iroda és konyha** berendezés szalon és
ÖLTÖZÖTÜKRÖK ÜVEGKÉP és olajfeszítményekben.

Gyapjú, jutta, nagy és futó szőnyegek, gyapjú és csipke függönyök, storok, és
draperiák, ágy és asztal-terítők, divány átvétők függönykikötő bojtok
és láncok a legolcsóbbtól a legfinomabbig.

Vas- és rézbutorokból állandó **NAGY RAKTÁR.**

Gyermek-kocsik majolika-, dohányzó és díszasztalkák s egyéb luxus BÜTOROK stb.
a legutolsó divat szerinti. Minta- és hajlított székek, és egyes butordarabok gyári áron
székekhez való ülések minden nagyságban. Számos elismerő levél költségvetést és minta
képet szívesen küld. Karácsonyi és alkalmi meglepetésnek legalkalmasabb egy hasznos
maradandó szép berendezési tárgy.

Tetszetős olcsó és tartós kivitelű vendég szoba butorok minden kivitelben azonnali száll-
ításra raktáron.

SAJÁT ASZTALOS, KÁRPITOS ÉS
mázoló műhelyek

Védőegyleti kiállításra aranyéremmel
aranyoklevéllel kitüntetve.